

Sygn. akt: I C 991/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Ewa Oknińska
Protokolant:	po. sekretarz sądowy Paulina Dzierlatka

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2023 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. S.

przeciwko P. B., M. B., D. M. (1), (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N.

o uznanie czynności prawnych za bezskuteczne

I. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powódki K. S. czynność prawną dokonaną przez dłużnika D. B. (1) z P. B., polegającą na złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz P. B. dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na działce gruntu nr (...), położonej we wsi N., gmina P., dla której Sąd Rejonowy w Działdowie, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...) (w chwili dokonania czynności dla nieruchomości prowadzona była księga wieczysta Kw Nr (...)), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. (Rep. A Nr 4377/2015)

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

II. uznaje za bezskuteczną w stosunku do powódki K. S. czynność prawną dokonaną przez dłużnika D. B. (1) z M. B., polegającą na złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz M. B. dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na działce gruntu nr (...), położonej we wsi I., gmina L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. (Rep. A Nr 4382/2015)

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

III. uznaje za bezskuteczne w stosunku do powódki K. S. czynności prawne dokonane przez dłużnika D. B. (1) z D. M. (1) (poprzednio B.), polegające na:

1) złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz D. M. (1) dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego działce gruntu nr (...), położonej w N. ul. (...) i posadowionej na niej nieruchomości budynkowej dla których Sąd Rejonowy w Nidzicy, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. ((...))

2) darowaniu w dniu 08 czerwca 2017 r. na rzecz D. M. (1) 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)),

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

oraz nakazuje pozwanej D. M. (1) znoszenie egzekucji powyższej wierzytelności z udziałów określonych w pkt 2,

IV. uznaje za bezskuteczną wobec powódki K. S. czynność prawną dłużnika D. B. (1) ze spółką (...) spółka z o.o. w N. polegającą na rozporządzeniu na rzecz spółki w akcie notarialnym sporządzonym przez notariusza K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. z dnia 31 grudnia 2015 r. (Rep. A nr 4400/2015) składnikami majątkowymi tytułem pokrycia udziałów objętych przez dłużnika w podwyższonym kapitale zakładowym spółki, która to czynność została dokonana w wykonaniu zobowiązania wniesienia wkładu niepieniężnego wynikającego z aktu notarialnego z dnia 31 grudnia 2015 r., przez ww. notariusza (Rep. A Nr 4392/2015):

1. własności nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Działdowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

1. własności nieruchomości, stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej we wsi I., gminie L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

2. własności nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), położonej we wsi J., gminie S., województwie (...), dla której (w chwili dokonania czynności) Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadził księgę wieczystą o numerze (...),

3. udziału wynoszącego 43/113 części we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej w O. przy ul. (...), województwie (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie, prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

4. własności nieruchomości stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

5. użytkowania wieczystego działki gruntu o numerze ewidencyjnym (...), położonej w N. przy ul. (...) oraz własności znajdującego się na tej działce budynku pawilonu usługowo-mieszkalnego, stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności, dla których Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

oraz nakazuje pozwanej (...) spółka z o.o. w N. znoszenie egzekucji powyższej wierzytelności z:

- nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Działdowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

- nieruchomości, stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej we wsi I., gminie L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

- nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...) położonej we wsi J., gminie S., województwie (...), dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

- udziału wynoszącego 43/113 części we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej w O. przy ul. (...), województwie (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie, prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

- nieruchomości stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

- użytkownika wieczystego działki gruntu o numerze ewidencyjnym (...), położonej w N. przy ul. (...) oraz własności znajdującego się na tej działce budynku pawilonu usługowo-mieszkalnego, stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności, dla których Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...).

V. uznaje za bezskuteczną wobec powódki K. S. czynność prawną dokonaną przez M. B. z pozwaną D. M. (1), polegającą na zbyciu w dniu 19 czerwca 2020 r. na rzecz D. M. (1) 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)) o wartości nominalnej 337.600 zł,

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

oraz nakazuje pozwanej D. M. (1) znoszenie egzekucji powyższej wierzytelności skierowanej do ww. udziałów w spółce,

VI. uznaje za bezskuteczną wobec powódki K. S. czynność prawną dokonaną przez P. B. z pozwaną D. B. (2) polegającą na zbyciu w dniu 02 lipca 2020 r. na rzecz D. B. (2) 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...))

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

oraz nakazuje pozwanej D. M. (1) znoszenie egzekucji powyższej wierzytelności skierowanej do ww. udziałów w spółce,

VII. w pozostałym zakresie oddala powództwo,

VIII. zasądza od pozwanych na rzecz powódki kwotę 15.817 zł tytułem kosztów procesu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do zapłaty,

IX. zasądza od pozwanych P. B. i M. B. kwotę 6.300 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do zapłaty,

X. zasądza od pozwanej D. M. (1) na rzecz powódki kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do zapłaty ,

XI. zasądza od pozwanej (...) spółka z o.o. w N. na rzecz powódki kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do zapłaty,

XII. nakazuje ściągnąć od pozwanej P. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 27.662 zł tytułem kosztów sądowych,

XIII. nakazuje ściągnąć od pozwanej M. B. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 27.662 zł tytułem kosztów sądowych,

XIV. nakazuje ściągnąć od pozwanej D. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 27.662 zł tytułem kosztów sądowych,

XV. nakazuje ściągnąć od pozwanej (...) spółka z o.o. w N. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 27.662 zł tytułem kosztów sądowych.

sędzia Ewa Oknińska

Sygn. akt I C 991/20

UZASADNIENIE

Powódka K. S. pozwem skierowanym wobec pozwanych: P. B., M. B., D. M. (1) (poprzednio B.) i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N., wniosła o:

I. uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódki K. S. czynności prawnej dokonanej przez dłużnika D. B. (1) z P. B., polegającej na złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz P. B. dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na działce gruntu nr (...), położonej we wsi N., gmina P., dla której Sąd Rejonowy w Działdowie, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...) (w chwili dokonania czynności dla nieruchomości prowadzona była księga wieczysta Kw Nr (...)), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. (...) w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

II. uznanie za bezskuteczną w stosunku do powódki K. S. czynności prawnej dokonanej przez dłużnika D. B. (1) z M. B., polegającej na złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz M. B. dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na działce gruntu nr (...), położonej we wsi L., gmina L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. (...), w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14

III. uznanie za bezskuteczne w stosunku do powódki K. S. czynności prawnych dokonanych przez dłużnika D. B. (1) z D. M. (1) (poprzednio B.), polegających na:

3) złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz D. M. (1) dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego działce gruntu nr (...), położonej w N. ul. (...) i posadowionej na niej nieruchomości budynkowej dla których Sąd Rejonowy w Nidzicy, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M.(...)

4) darowaniu w dniu 08 czerwca 2017 r. na rzecz D. M. (1) 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)),

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

IV. uznanie za bezskuteczną wobec powódki K. S. czynności prawnej dłużnika D. B. (1) ze spółką (...) spółka z o.o. w N. polegającej na rozporządzeniu na rzecz spółki w akcie notarialnym sporządzonym przez notariusza K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. z dnia 31 grudnia 2015 r. (Rep. A nr 4400/2015) składnikami majątkowymi tytułem pokrycia udziałów objętych przez dłużnika w podwyższonym kapitale zakładowym spółki, która to czynność została dokonana w wykonaniu zobowiązania wniesienia wkładu niepieniężnego wynikającego z aktu notarialnego z dnia 31 grudnia 2015 r., przez ww. notariusza (...)

6. własności nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Działdowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

7. własności nieruchomości, stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej we wsi I., gminie L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

8. własności nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), położonej we wsi J., gminie S., województwie (...), dla której (w chwili dokonania czynności) Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadził księgę wieczystą o numerze (...),

9. udziału wynoszącego 43/113 części we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej w O. przy ul. (...), województwie (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie, prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

10. własności nieruchomości stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

11. użytkowania wieczystego działki gruntu o numerze ewidencyjnym (...), położonej w N. przy ul. (...) oraz własności znajdującego się na tej działce budynku pawilonu usługowo-mieszkalnego, stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności, dla których Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

V. uznanie za bezskuteczną wobec powódki K. S. czynności prawnej dokonanej przez M. B. z pozwaną D. M. (1), polegającą na zbyciu w dniu 19 czerwca 2020 r. na rzecz D. M. (1) za kwotę 200.000 zł składnika majątkowego w postaci 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)) o wartości nominalnej 337.600 zł, w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia 2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14,

VI. uznanie za bezskuteczną wobec powódki K. S. czynności prawnej dokonanej przez P. B. z pozwaną D. B. (2) polegającą na zbyciu w dniu 02 lipca 2020 r. na rzecz D. B. (2) za kwotę 200.000 zł składnika majątkowego w postaci 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)), w celu zaspokojenia przysługującej powódce wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelności w kwocie 578.239,91 zł, składającej się z należności głównej w kwocie 451.230,32 zł i odsetek ustawowych za opóźnienie liczonych od dnia 27 października 2016 r., które na dzień 22 grudnia

2020 r. wynosiły 127.009,95 zł, stwierdzonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r w sprawie II C 496/14.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że do dnia 22.08.2013 r. była (...) sp. z o.o. W tym dniu zbyła przysługujące jej udziały w kapitale zakładowym spółki na rzecz A. S. (1). Strony ustaliły cenę nabycia na kwotę 808.900 zł, która to kwota miała być zapłacona przez A. S. (1) na rzecz spółki jako podmiotu trzeciego, z uwagi na posiadane przez spółkę zadłużenia wobec kilku podmiotów, w tym (...) Banku S.A., za którego spłatę poręczyła osobiście powódka, ustanawiając na swojej nieruchomości hipotekę. Za zobowiązania A. S. (1) z tytułu umowy sprzedaży udziałów poręczył D. B. (1). Zarówno A. S. (1) jak i D. B. (1) nie uregulowali zobowiązań spółki. W związku z tym powódka w dniu 2 lipca 2014 r. wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew, w którym domagała się m.in. nakazania A. S. (1) i D. B. (1) solidarnego spełnienia świadczenia wynikającego z umowy sprzedaży udziałów. Dalej powódka podała, że w toku procesu musiała sprzedać nieruchomość stanowiącą składnik jej majątku, aby zaspokoić roszczenia banku w kwocie 451.230,32 zł z uzyskanej ceny. Spłata tej należności miała miejsce dnia 29 września 2015 r., powodując po stronie powódki szkody majątkowe. Powódka wzywała pozwanych do zapłaty należności w październiku 2015 r., jednakże bezskutecznie. W tych okolicznościach powódka zmieniła żądanie pozwu w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od pozwanych na jej rzecz odszkodowania z tytułu nienależytego wykonania przez nich zobowiązań wynikających z umowy sprzedaży udziałów w spółce. Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie, w sprawie o sygn. akt II C 496/14 nakazał D. B. (1) i A. S. (1) zapłacić solidarnie na rzecz powódki kwotę 451.230,32 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. Apelację pozwanych oddalono, a dnia 3 stycznia 2020 r. nadano wyrokowi klauzulę wykonalności na wyrok sądu I instancji. Powódka podniosła, że dnia 31 grudnia 2015 r. D. B. (1) dokonał czynności opisanych w punktach I-IV niniejszego pozwu. W pierwszej kolejności obciążył trzy z posiadanych przez siebie nieruchomości nieodpłatnymi, dożywotnimi służebnościami mieszkania na rzecz swoich córek, następnie D. B. (1) podjął uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki z kwoty 5.000 zł do kwoty 1.055.000 zł poprzez utworzenie nowych udziałów, które w całości objął i zobowiązał się pokryć wkładem niepieniężnym w postaci współwłasności i prawa użytkowania wieczystego trzynastu nieruchomości. W dalszej kolejności D. B. (1) dokonał czynności rozporządzającej i przeniósł na spółkę składniki majątkowe w wykonaniu wcześniejszego zobowiązania. Powódka podkreśliła, że wszystkie te czynności prawne D. B. (1) dokonał jednego dnia, tj. 31 grudnia 2015 r. Część nieruchomości (tj. działki o nr ew. 195/20, 195/21 i 195/22) przeniesionych przez D. B. (1) na spółkę (...) tytułem aportu, została następnie, w dniu 24 listopada 2016 r., zbyta przez spółkę na rzecz D. i M. C..

Powódka podała, że postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 26 lipca 2017 r. obciążono hipoteką przymusową przysługującą A. S. (1) prawo użytkowania wieczystego, a także zajął 10.550 przysługujących D. B. (1) udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. Realizacja zabezpieczenia poprzez zajęcie udziałów okazała się niemożliwa, bowiem D. B. (1) wyzbył się tego składnika majątkowego na rzecz swoich córek. Wskutek tych rozporządzeń D. B. (1) pozostały zaledwie 442 udziały stanowiące 4% wszystkich udziałów w kapitale zakładowym spółki. Następnie M. B. i P. B. zbyły udziały w spółce na rzecz D. M. (2). Powódka wskazała, że po wydaniu prawomocnego wyroku zasądzonego przez Sąd Okręgowy w Warszawie, A. S. (1) rozporządziła tym składnikiem majątku poprzez darowanie go rodzicom – E. i A. S. (2), jednocześnie ustanawiając na rzecz swoją i S. B. (córki ze związku z D. B. (1)) dożywotnią, nieodpłatną służebnością mieszkania. Dalej powódka podała, że postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 782/20 jest obecnie na etapie opisu i oszacowania nieruchomości, której wartość została wyceniona przez rzeczoznawcę na kwotę 350.000 zł. Nieruchomość ta jest obciążona hipoteką umowną na rzecz banku (...) SA na kwotę 323.000 zł, która wyprzedza hipotekę przymusową. Następnie powódka wystąpiła o dalszy tytuł wykonawczy przeciwko dłużnikom solidarnym, a następnie wszczęła przeciwko nim egzekucję. W sprawie Km 958/20 ustalono, że D. B. (1) ma wielu wierzycieli, nadto jest (...) sp. z o.o. w upadłości. Komornik D. D. (2) prowadzący postępowania egzekucyjne ustalił, że D. B. (1) jest zatrudniony w spółce (...) sp. z o.o. razem z A. S. (1), otrzymując minimalne wynagrodzenie za pracę. Do 9 września 2020 r. dłużnik był prezesem zarządu, następnie tę funkcję przejęła jego córka D. M. (2). Dodatkowo komornik ustalił, że D. B. (1) jest współwłaścicielem trzech pojazdów. Z informacji uzyskanych z organów skarbowych wynika, że dłużnik był właścicielem wielu wartościowych nieruchomości, ale w okresie od 31 grudnia 2015 r. do 11 kwietnia 2018 r. dokonał szeregu czynności rozporządzających, wyzbywając się majątku, z którego powódka mogłaby prowadzić skuteczną egzekucję.

Powódka podniosła, że przysługuje jej wobec dłużnika D. B. (1) wierzytelność podlegająca ochronie pauliańskiej. Wierzytelność powstała w dniu 29 września 2015 r., kiedy doszło do spłaty należności wobec Idea Banku bezpośrednio z majątku powódki. W tym dniu po jej stronie powstał uszczerbek, który do dnia złożenia pozwu nie został wyrównany ani przez A. S. (1), ani przez D. B. (1). Powódka wskazała, że na dzień wniesienia pozwu wierzytelność jest równa kwocie 578.239,91 zł, na którą składa się zasądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie II C 496/14 należność główna w wysokości 451.230,32 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu, tj. do 22 grudnia 2020 r. w wysokości 127.009,59 zł. W ocenie powódki zostały spełnione wszystkie przesłanki warunkujące możliwość skorzystania z ochrony pauliańskiej, bowiem istnieje wierzytelność podlegająca ochronie, doszło do dokonania przez dłużnika ważnej czynności prawnej, doszło do pokrzywdzenia wierzyciela wskutek dokonanej przez dłużnika ważnej czynności prawnej, osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową w wyniku czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli, istnieje po stronie dłużnika świadomość pokrzywdzenia wierzyciela oraz istnieje po stronie osoby trzeciej zła wiara (pozew k. 284-311).

W odpowiedzi na pozew **pozwaną D. M. (1)** oraz **(...) Sp. z o.o. w N.** wniesli o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazali, że w ich ocenie powódka nie udowodniła, że na skutek kwestionowanej czynności doszło do jej pokrzywdzenia jako wierzyciela. Dłużnik D. B. (1) w zamian za wniesienie prawa własności nieruchomości do pozwanej spółki tytułem wkładu niepieniężnego otrzymał bowiem ekwiwalent w postaci pakietu udziałów w tej spółce. W tych okolicznościach nie sposób przyjąć, że dłużnik stał się niewypłacalny, bowiem na skutek kwestionowanej czynności nastąpiło przysporzenie majątku dłużnika. Powyższe wskazuje na fakt, że dłużnik nie działał ze świadomością, a tym bardziej z zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela. Pozwani podnoszą, iż rozporządzenie dłużnika częścią udziałów pod tytułem darmym na rzecz M. B., D. M. (1) i P. B. miało miejsce po upływie dwóch lat od momentu powzięcia przez dłużnika wiadomości o konieczności zapłaty na rzecz powódki kwoty 451.230,32 zł. Dłużnik działając ze świadomością i zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela dokonałby czynności rozporządzającej niezwłocznie.

Zdaniem pozwanych nie zostało wykazane spełnienie przesłanek warunkujących ubezskuteczenie czynności prawnej obejmującej rozporządzenie przez osobę trzecią korzyścią majątkową uzyskaną w wyniku krzywdzącej wierzyciela czynności prawnej. Pozwani wskazują, że powódka nie udowodniła, że czynność prawna dłużnika podjęta była z zamiarem pokrzywdzenia wierzyciela. D. M. (1) nie miała wiedzy o zamiarze dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli. Fakt, iż jest ona córką dłużnika nie wpływa na zakres jej wiedzy o sytuacji finansowej ojca. Pozwana nie miała świadomości istnienia rozliczeń pomiędzy powódką, a dłużnikiem D. B. (1) i nie mogła się o nich dowiedzieć. Pozwana była przekonana o dobrej kondycji finansowej ojca.

Pozwani podnieśli, że ustanowienie służebności osobistej mieszkania nie uniemożliwia przeprowadzenie skutecznej egzekucji. Nawet gdyby przyjąć, że faktycznie doszło do obniżenia wartości nieruchomości poprzez ustanowienie służebności, to zdaniem strony pozwanej, fakt ten nie ma żadnego znaczenia dla sytuacji prawnej strony powodowej w egzekucji nieruchomości, w szczególności mając na uwadze, że dłużnik dokonał trzech takich rozporządzeń swoim majątkiem na rzecz córek, w związku z powyższym suma uzyskana z egzekucji tych trzech nieruchomości mogłaby w pełni pozwolić na zaspokojenie wierzyciela. W ocenie strony pozwanej, na skutek ww. czynności prawnych nie doszło do pokrzywdzenia wierzycieli, bowiem dłużnik posiadał majątek wystarczający dla zaspokojenia wierzyciela, mianowicie udziały w spółce (...) Sp. z o.o. o wartości nominalnej 1.055.000 zł. Nadto pozwani wskazali, iż dłużnik jest współwłaścicielem trzech pojazdów, których sprzedaż egzekucyjna mogłaby pozwolić na zabezpieczenia roszczenia powódki chociaż w części. Co więcej, powódka prowadzi egzekucję z nieruchomości należącej do współdłużniczki solidarnej, A. S. (1), której wartość została oszacowana przez rzeczoznawcę majątkowego na kwotę 350.000 zł. W związku z powyższym znaczna część roszczenia powódki może zostać zaspokojona bezpośrednio z majątku dłużników (odpowiedź na pozew D. M. (2) i (...) Sp. z o.o. k. 930-937).

W odpowiedzi na pozew **pozwane P. B. i M. B.** wniosły o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu wskazały, że brak jest uzasadnienia żądania pozwu z punktu widzenia przesłanek skargi pauliańskiej. Podniosły, iż dłużnik D. B. (1) dysponował oraz dysponuje majątkiem, z którego powódka może zaspokoić swoją wierzytelność, a nadto wobec dłużnika żadne postępowanie egzekucyjne nie zostało uznane za bezskuteczne oraz wobec dłużnika nie jest prowadzone postępowanie w zakresie upadłości konsumenckiej. Podały, że D. B. (1) jest właścicielem trzech pojazdów oraz nieruchomości o nr Kw (...) i (...). W ocenie pozwanych, powódka w żaden sposób nie wykazała istnienia przesłanek warunkujących uznanie skargi pauliańskiej za zasadną. Powódka nie wykazała żadnych faktów, na podstawie których można wnioskować, że dłużnik jest niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Nadto, zdaniem strony pozwanej, dłużnik nie działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela (odpowiedź na pozew P. B. k. 1192-1197, odpowiedź na pozew M. B. k. 1199-1204).

Powódka w piśmie z dnia 22 grudnia 2022 r. wniosła o orzeczenie obowiązku znoszenia egzekucji przez pozwaną spółkę co do nieruchomości wniesionych w formie aportu do spółki oraz przez pozwaną D. M. (1) co do udziałów w spółce (pismo k. 1304-1305).

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka K. S. była (...) sp. z o.o. W 22 sierpnia 2013 r. zbyła przysługujące jej udziały w kapitale zakładowym spółki na rzecz A. S. (1). Strony umowy ustaliły cenę nabycia na kwotę 808.900 zł. Powyższa kwota miała być zapłacona przez A. S. (1) na pokrycie zobowiązań spółki, zgodnie z harmonogramem, stanowiącym załącznik nr 3 do umowy. W załączniku nr 3 pkt 2 wymieniono m.in. spłatę zobowiązań spółki z tytułu umowy kredytu z dnia 21 października 2011 r. (nr DK/KR- (...)), zawartej między (...) Bank SA. a spółką do kwoty 473.435 zł. Za zobowiązania A. S. (1) z tytułu umowy sprzedaży udziałów w spółce poręczył D. B. (1).

Powyższa wierzytelność (...) Bank S.A. zabezpieczona była hipoteką do kwoty 849.618,23 zł na nieruchomości, stanowiącej własność powódki.

Pismem z dnia 18 sierpnia 2015 r. bank wypowiedział spółce umowę kredytu. Bank poinformował powódkę o wypowiedzeniu umowy. Powódka w dniu 19 września 2015 r. sprzedała nieruchomość, która zabezpieczała wierzytelność banku. Środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości w kwocie 451.230,32 zł powódka przeznaczyła na spłatę wierzytelności banku. Następnie pismem z dnia 7 października 2015 r. powódka wezwała A. S. (1) i D. B. (1) do zapłaty kwoty 451.230,32 zł.

Postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie II C 496/14, z dnia 26 lipca 2017 r., zabezpieczono roszczenie K. S., o zapłatę kwoty 683.979,73 zł do kwoty 451.230,32 zł poprzez obciążenie hipoteką przymusową przysługującego A. S. (1) prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej położonej w N. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie, XIV Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w N. prowadzi księgę wieczystą (...).

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny, w sprawie o sygn. akt II C 496/14, zasądził od pozwanych A. S. (1) i D. B. (1) solidarnie na rzecz K. S. kwotę 451.230,32 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 października 2016 r. do dnia zapłaty.

W dniu 19 czerwca 2018 r. A. S. (1) darowała A. i E. S. nieruchomość oznaczoną nr KW (...), ustanawiając jednocześnie dożywotnią i nieodpłatną służebność osobistą mieszkania na jej rzecz oraz rzecz S. B., polegającą na prawie korzystania przez uprawnione ze wszystkich pomieszczeń znajdujących się w budynku mieszkalnym wraz z prawem swobodnego poruszania się po całej posesji.

(dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 26.07.2017 r. w sprawie II C 496/14 – k. 332, odpis księgi wieczystej nr (...) – k. 335-350v., wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 27.04.2018 r., w sprawie II C 496/14 wraz z uzasadnieniem – k. 318 – 331, przesłuchanie powódki – k. 1274-1274 v.)

W dniu 18 grudnia 2015 r. między A. S. (1) a D. B. (1) doszło do umowy sprzedaży, na mocy której A. S. (1) zbyła za kwotę 5.000 zł, 50 równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej po 100 zł, stanowiących 100% kapitału zakładowego spółki (...) Sp. z o.o. w N..

Następnie w dniu 31 grudnia 2015 r. uchwałą nr 1/ (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N., dokonano podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 1.050.000,00 zł, poprzez ustanowienie 10.500 nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej po 100,00 zł każdy, które miały zostać pokryte wkładem niepieniężnym w postaci:

- a) niezabudowanej nieruchomości oznaczonej nr 406, położonej we wsi G., o wartości 13.800,00 zł (Kw nr (...)),
- b) zabudowanej nieruchomości składającej się z działek oznaczonych numerami: 123, 504, 620, 958, (...), położonej we wsi N. oraz działki oznaczonej nr ew. 436, położonej we wsi W., o wartości 298.000,00 zł (Kw nr (...)),
- c) niezabudowanej nieruchomości oznaczonej nr 556 o obszarze 0,8500 ha, położonej we wsi N., o wartości 22.000,00 zł (Kw nr (...)),
- d) niezabudowanej nieruchomości oznaczonej nr (...), położonej we wsi N., o wartości 7.800,00 zł (Kw nr (...)),
- e) niezabudowanej nieruchomości składającej się z działek oznaczonych nr (...), położonej we wsi N., o wartości 3.800,00 zł (Kw nr (...)),
- f) zabudowanej nieruchomości oznaczonej nr (...), położonej w D., o wartości 100.000,00 zł (Kw nr (...)),
- g) zabudowanej nieruchomości oznaczonej nr ew. 161, położonej we wsi I., o wartości 140.000,00 zł (Kw nr (...)),
- h) niezabudowanej nieruchomości składającej się z działek oznaczonych nr. 195/17, 195/19, 195/20, 195/21, 195/22 i 195/23, położonej we wsi J., o wartości 48.000,00 zł (Kw nr (...)),
- i) udziału wynoszącego 43/113 zabudowanej nieruchomości oznaczonej nr 167, położonej w O., o wartości 100.000,00 zł (Kw nr (...)),
- j) niezabudowanej nieruchomości oznaczonej nr 170/3, położonej we wsi J., o wartości 9.200,00 zł (Kw nr (...)),
- k) niezabudowanej nieruchomości oznaczonej nr 9/5, położonej we wsi N., o wartości 16.200,00 zł (Kw nr (...)),
- l) niezabudowanej nieruchomości składającej się z działek oznaczonych nr (...), położonej we wsi W., o wartości 41.200,00 zł (Kw nr (...)),
- m) prawa użytkowania wieczystego działki gruntu oznaczonej nr 73, o wartości 250.000,00 zł (Kw nr (...)).

W uchwale wskazano, że nowoutworzone udziały zostały w całości objęte przez dotychczasowego wspólnika D. B. (1). Kapitał spółki wynosi 1.055.000,00 zł i dzieli się na (...) równych i niepodzielnych udziałów o wartości nominalnej po 100,00 zł (akt notarialny z dnia 31 grudnia 2015 r., Rep A Nr 4392/2015).

Tego samego dnia na mocy aktu notarialnego Rep. A. Nr (...) D. B. (1) w wykonaniu zobowiązania zawartego w akcie notarialnym Rep. A Nr (...) 2015 r. dokonał przeniesienia własności w/w nieruchomości oraz przeniesienia prawa użytkowania wieczystego na rzecz (...) Spółka z o.o. w N..

(dowód: umowa sprzedaży udziałów w spółce z o.o. k. 359-361, akt notarialny, Rep. A nr 4392/2015 – k. 363-366v., akt notarialny Rep. A nr (...) – k. 1076-1086, KRS spółki (...) – k. 314-316v.)

W dniu 31 grudnia 2015 r. D. B. (1) oświadczył przed notariuszem K. P., że:

- na prawie użytkowania wieczystego działki gruntu oznaczonej nr 73, położonej w N. przy ul. (...) oraz na własności znajdującego się na tej działce budynku pawilonu usługowo-mieszkalnego, stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności (księga wieczysta nr (...)),

ustanawia na rzecz swojej córki D. M. (1), dożywotnio i nieodpłatnie służebność osobistą mieszkania polegającą na prawie korzystania przez uprawnioną ze wszystkich pomieszczeń znajdujących się w budynku oraz prawem swobodnego poruszania się po całej posesji.

W dziale IV księgi wieczystej nr (...) wpisane są:

- hipoteka umowna zwykła w kwocie 200.000 zł i hipoteka kaucyjna do kwoty 60.000 zł na zabezpieczenie wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z tytułu umowy kredytu z dnia 25.08.2008 r. (termin zapłaty 01.08.2011 r.)
- hipoteka umowna zwykła w kwocie 177.246 zł i hipoteka kaucyjna do kwoty 35.449,20 zł na zabezpieczenie wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z tytułu umowy kredytu z dnia 29.09.2009 r. (termin zapłaty 01.09.2014 r.),
- hipoteka umowna zwykła w wysokości 250.000 zł i hipoteka kaucyjna do kwoty 50.000 zł na zabezpieczenie wierzytelności (...) Banku (...) S.A. z tytułu umowy kredytu z dnia 18.11.2010 r. (termin zapłaty 18.11.2013 r.).

W dniu 31 grudnia 2015 r. dłużnik na zabudowanej nieruchomości, stanowiącej działkę gruntu nr (...), o powierzchni 5,24 ha, położonej we wsi I., objętej księgą wieczystą nr (...) dokonał ustanowienia dożywotniej i nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania na rzecz córki M. B., polegającej na prawie korzystania przez uprawnioną ze wszystkich pomieszczeń znajdujących się w budynku mieszkalnym oraz prawem swobodnego poruszania się po całej posesji.

W dziale IV księgi wieczystej nr (...) wpisana jest hipoteka przymusowa w kwocie 182.417,68 zł z tytułu nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne za okres 11.2013 r. – 01.2015 r. na rzecz wierzyciela Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

W tym samym dniu D. B. (1), przed notariuszem K. P., ustanowił na zabudowanej działce gruntu nr (...), o powierzchni 0,200 ha, położonej we wsi N., objętej księgą wieczystą Kw nr (...), na rzecz swojej córki P. B. dożywotnio i nieodpłatnie służebność osobistą mieszkania polegającą na prawie korzystania przez uprawnioną ze wszystkich pomieszczeń znajdujących się w budynku mieszkalnym oraz prawem swobodnego poruszania się po całej posesji (księga wieczysta nr (...)) została zamknięta, nieruchomość została przyłączona do księgi wieczystej nr (...).

W dziale IV księgi wieczystej nr (...) wpisana jest hipoteka umowna w kwocie 545.138 zł (przeniesiona z księgi wieczystej nr (...)) tytułem zabezpieczenia wierzytelności jakie mogły powstać z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy z dnia 31.10.2013 r. o dofinansowanie projektu, ustanowiona na rzecz Województwa (...).

(dowód: akt notarialny Rep. A Nr (...) – k. 1145-1150, przegląd kw nr (...), akt notarialny Rep. A Nr (...) – k. 1153-1155, przegląd kw Nr (...), akt notarialny Rep. A Nr (...) k. 1162-1164, przegląd kw (...))

Obecnie dla działek gruntu nr działki gruntu nr (...) prowadzoną jest księga wieczysta nr (...).

Działki gruntu nr (...), objęte są księgą wieczystą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Nidzicy o numerze (...),

(dowód: przegląd kw nr ELLD/ (...) – k. 391- 410, przegląd kw nr (...),)

Część nieruchomości przeniesionej przez dłużnika na spółkę tytułem aportu została zbyta, a mianowicie w dniu 24 listopada 2016 r. (...) Spółka z o.o. w N. sprzedała na rzecz D. C. i M. C. działki gruntu nr (...), objęte księgą wieczystą Kw Nr (...). Dla powyższych działek została założona księga wieczystą nr (...).

(dowód: odpis księgi wieczystej (...) – k. 419-439, odpis księgi wieczystej nr (...) – k. 440 -451)

Umową z dnia 30 maja 2017 r. D. B. (1) darował córce P. B. udziały w kapitale zakładowym spółki pod firmą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. w ilości (...), o wartości nominalnej po 100,00 zł każdy udział, tj. o łącznej wartości nominalnej 337.600,00 zł.

W dniu 8 czerwca 2017 r. D. B. (1) darował swojej córce D. M. (1) udziały w kapitale zakładowym spółki pod firmą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. w ilości (...), o wartości nominalnej po 100,00 zł każdy udział, tj. o łącznej wartości nominalnej 337.600,00 zł.

W tym samym dniu D. B. (1) darował swojej córce M. B. udziały w kapitale zakładowym spółki pod firmą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w N. w ilości (...), o wartości nominalnej po 100,00 zł każdy udział, tj. o łącznej wartości nominalnej 337.600,00 zł.

Kolejno, w dniu 19 czerwca 2020 r. M. B. zbyła wszystkie swoje udziały w wysokości (...) w spółce (...) sp. z o.o. z/s w N. na rzecz D. M. (1) za kwotę 200.000,00 zł.

P. B. w dniu 2 lipca 2020 r. sprzedała D. M. (2) posiadane przez siebie udziały w wysokości (...) w spółce (...) sp. z o.o. z/s w N. za kwotę 200.000,00 zł.

(dowód: umowa darowizny udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – k. 378-379, umowa darowizny udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – k. 381-382, umowa darowizny udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością – k. 384-385, umowa sprzedaży udziałów – k. 386-387, umowa sprzedaży udziałów – k. 388-389, KRS spółki (...) – k. 314-316v.)

Pismem z dnia 08 kwietnia 2020 r. powódka złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nidzicy, D. D. (2) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko A. i E. S., na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie II C 496/14, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 9 kwietnia 2020 r.

Komornik Sądowy D. D. (2) prowadzi postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 782/20. Pismem z dnia 4 listopada 2020 r. poinformował powódkę, że dokonał zajęcia nieruchomości, dla której Sąd Rejonowy w Nidzicy, prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...), stanowiącą własność A. i E. S., która to nieruchomość jest obciążona ograniczonymi prawami rzeczowymi – dożywotniej i nieodpłatnej służebności mieszkania na rzecz A. S. (1) oraz S. B..

Ponadto nieruchomość jest obciążona hipoteką umowną na kwotę 323.000 zł z tytułu umowy pożyczki na rzecz (...) Bank (...) S.A.

(dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego – k. 353-354, pismo komornika z dnia 04.11.2020 r. – k. 355, odpis księgi wieczystej Kw Nr (...) – k. 335-350)

Pismem z dnia 28 kwietnia 2020 r. powódka złożyła do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Nidzicy, D. D. (2) wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom A. S. (1) i D. B. (1), na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie II C 496/14, opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 9 kwietnia 2020 r. w celu wyegzekwowania od dłużników na rzecz wierzyciela należności. Komornik prowadzi postępowanie w sprawie Km 958/20. Pismem z dnia 04 listopada 2020 r. komornik poinformował powódkę, że przeciwko dłużnikowi A. S. (1) jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. W toku tego postępowania ustalono, że dłużnik nie posiada rachunków bankowych, prowadzi działalność gospodarczą oraz jest zatrudniony w firmie (...) sp. z o.o. i uzyskuje z tego tytułu najniższe wynagrodzenie, niepodlegające zajęciu. Nadto ustalono, iż jest właścicielem przyczepy ciężarowej marki W. (rok produkcji 2014). W ciągu ostatnich pięciu lat A. S. (1) nabyła samochód osobowy F. (...) (rok prod. 2002),

samochód osobowy V. (...) (rok prod. 2002), (...) (rok prod. 2005). Powyższe samochody nie figurują w (...). Dłużnik nie figuruje w Centralnej Bazie Ksiąg Wieczystych jako właściciel nieruchomości.

Odnosnie dłużnika D. B. (1) komornik podał, że rachunek dłużnika prowadzony w banku (...) S.A. jest zajęty przez inne organy egzekucyjne. Wskazano, że dłużnik jest współnikiem jednoosobowej spółki oraz jest zatrudniony w firmie (...) sp. z o.o., w której osiąga najniższe wynagrodzenie, niepodlegające zajęciu.

Jednocześnie komornik ustalił w Centralnej Bazie Danych Ksiąg Wieczystych, że D. B. (1) dłużnik jest współwłaścicielem nieruchomości gruntowej, objętej księgą wieczystą nr (...) w 3/12 częściach. Nieruchomość ma charakter drogi dojazdowej.

Ponadto jest właścicielem lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość, położonego w O., przy ul. (...), o powierzchni 43,30 m², objętego księgą wieczystą nr (...). Powyższa nieruchomość obciążona jest hipotekami przymusowymi na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na łączną kwotę 168.626,80 zł oraz hipoteką przymusowa na kwotę 47.879,07 zł na rzecz Kancelarii (...) Spółka jawna w O..

Komornik ustalił, że dłużnik w drodze darowizny zbył nieruchomość, położoną w O., przy ul. (...) o nr Kw (...) oraz nieruchomość, położoną w O., przy ul. (...)17, o nr Kw (...). Ponadto D. B. (1) jest właścicielem samochodu czterokołowca marki L. (rok prod. 2003), przyczepy lekkiej marki T. (rok prod. 1993) oraz jest współwłaścicielem samochodu osobowego marki O. (rok prod. 1997).

Pismem z dnia 10 maja 2021 r. komornik poinformował, że w trakcie czynności terenowych podjętych pod adresem ul. (...), (...)-(...) N. nie odnaleziono pojazdów mechanicznych wskazanych powyżej, a należących do dłużników A. S. (1) i D. B. (1).

(dowód: wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego - k. 351-354, pismo komornika k. 356-357, informacja o stanie egzekucji - k. 358, KRS spółki (...) - k. 314-316v., pismo komornika z dn. 10.05.2021r. - k. 860, pismo komornika z 28.01.2022 r. - k. 1235-1235 v., odpis kw nr (...) - k. 501-512, przegląd kw nr (...) , odpis Kw (...) - k. 513-528)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle ustalonych okoliczności faktycznych sprawy, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w zasadniczej części.

Swoje rozstrzygnięcie Sąd oparł na przedłożonych w sprawie dokumentach, których wiarygodność nie została skutecznie podważona przez strony.

Sąd uwzględnił zeznania powódki, albowiem znajdują one potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym. Zeznania powódki nie zostały skutecznie podważone przez stroną pozwaną, Na podstawie art. 302 § 2 k.p.c. ograniczono przesłuchanie stron do przesłuchania powódki, albowiem pozwane pomimo wezwania nie stawily się na rozprawę w dniu 18 lipca 2022 r. i nie złożyły usprawiedliwienia nieobecności.

Istnienie i wymagalność wierzytelności objętej skargą paulińską została wykazana prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie II C 496/14, z którymi prawo łączy domniemanie autentyczności i prawdziwości (art. 244 k.p.c.). Ponadto wierzytelność przysługująca powódce przeciwko dłużnikom istniała w chwili dokonania czynności prawnych. Wierzytelność bowiem powstała we wrześniu 2015 r., w chwili spłaty przez powódkę wierzytelności banku.

Zgodnie z art. 527 § 1 k.c., gdy skutek czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową, każdy z wierzycieli może żądać uznania tej czynności za bezskuteczną w stosunku do niego, jeżeli dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Stosownie do § 2 omawianego artykułu, czynność prawna dłużnika jest dokonana z pokrzywdzeniem wierzyciela, jeżeli skutek tej czynności dłużnik stał się niewypłacalny w wyższym stopniu, niż był przed dokonaniem czynności. Nadto, jeżeli skutek czynności prawnej

dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela uzyskała korzyść majątkową osoba będąca w bliskim z nim stosunku, domniemywa się, że osoba ta wiedziała, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli (art. 527 § 3 k.c.).

Odnosząc się do czynności prawnej w postaci zbycia przez P. B. i M. B. na rzecz D. M. (1), przysługujących im udziałów w spółce (...) sp. z o.o. w N., wskazać należy, że w razie rozporządzenia korzyścią majątkową przez osobę trzecią na rzecz dalszej osoby, na podstawie art. 531 § 2 k.c. wierzyciel może wystąpić bezpośrednio przeciwko tej osobie i zaskarżyć czynność prawną, w której uczestniczyła (wyrok SN z dnia 24 września 2015 r., V CSK 667/14, OSNC 2016, nr 7–8, poz. 94). Bezpośrednie wystąpienie przeciwko dalszej osobie trzeciej może być skuteczne tylko wtedy, gdy osoba ta była w złej wierze, tj. wiedziała o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną albo rozporządzenie było nieodpłatne. Uwzględnienie powództwa zaskarżającego czynność prawną, którą osoba trzecia rozporządziła korzyścią uzyskaną od dłużnika na rzecz kolejnej osoby, zależy w pierwszej kolejności od wykazania wynikających z art. 527 § 1 k.c. przesłanek uzasadniających uznanie bezskuteczności czynności prawnej dłużnika przysparzającej korzyść osobie trzeciej. Ustalenie w tej sprawie przesłanek warunkujących uznania za bezskuteczne czynności prawnej dokonanej przez dłużnika jest koniecznym warunkiem orzeczenia o bezskuteczności wobec powódki czynności prawnej, którą osoba trzecia rozporządziła korzyścią uzyskaną od dłużnika na rzecz kolejnej osoby.

Niewątpliwie celem instytucji skargi pauliańskiej jest ochrona interesów wierzyciela na wypadek nieojalnego postępowania dłużnika, który z pokrzywdzeniem wierzyciela wyzbywa się składników swego majątku na rzecz osób trzecich i w ten sposób stwarza lub pogłębia stan swojej niewypłacalności.

W tych warunkach należało w pierwszej kolejności ocenić, czy wskutek czynności prawnej, dokonanej przez dłużnika:

- pozwani jako osoby pozostające w bliskim stosunku (pозwane P. B., M. B., D. M. (1) są córkami dłużnika oraz powiązana z dłużnikiem spółka) uzyskali korzyść majątkową;
- czy czynność prawna dłużnika została dokonana z pokrzywdzeniem wierzycieli,
- czy dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Rozstrzygając o żądaniu pozwu, należy pamiętać również o regulacji zawartej w art. 528 k.c. Zgodnie z przywołanym przepisem, jeżeli wskutek czynności dokonanej przez dłużnika, osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową bezpłatnie, wierzyciel może żądać uznania czynności za bezskuteczną, chociażby osoba ta nie wiedziała i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć, że dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Powyższy przepis uwalnia wierzyciela od obowiązku wykazania istnienia po stronie osoby trzeciej wiedzy odnośnie działania przez dłużnika ze świadomością pokrzywdzenia. Zaś udowodnienie przez osobę trzecią, że nie wiedziała i mimo zachowania najwyższej staranności – nie mogła się dowiedzieć o działaniu z pokrzywdzeniem wierzyciela – nie rodzi zwolnienia jej z odpowiedzialności wobec wierzyciela. Wiedza osoby trzeciej jest w tym wypadku całkowicie obojętna i pozostaje poza zakresem badania przez sąd przy rozpoznawaniu sprawy wszczętej na skutek skargi pauliańskiej.

W przedmiotowej sprawie wierzyciel utracił możliwość całkowitego zaspokojenia się z majątku dłużnika, albowiem D. B. (1) wyzbył się w zasadniczej części swojego majątku. Zatem dłużnik pogłębił swoją niewypłacalność wskutek dokonania umów darowizny udziałów w spółce na rzecz córek, ustanowienia nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania na rzecz córek oraz wskutek rozporządzenia na rzecz spółki (...) składnikami majątkowymi tytułem pokrycia udziałów objętych w podwyższonym kapitale zakładowym spółki.

Podnieść również należy, że dłużnik D. B. (1) darował dwie nieruchomości, stanowiące lokale mieszkalne na rzecz córek (powyższe czynności nie są objęte skargą pauliańską).

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że powódka wszczęła postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikom, które do tej pory nie doprowadziło do wyegzekwowania wierzytelności. Nieruchomość, zajęta w postępowaniu egzekucyjnym Km 782/20 zgodnie z twierdzeniami stron została oszacowana na 350.000 zł. Z treści księgi wieczystej wynika, że jest obciążona hipoteką umowną na kwotę 323.000 zł z tytułu umowy pożyczki na rzecz wierzyciela (...) Bank (...) S.A.

W ocenie Sądu strona pozwana nie wskazała wystarczającego do zaspokojenia wierzyciela majątku dłużnika. Niewątpliwie D. B. (1) jest właścicielem lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość, położonego w O., przy ul. (...), o powierzchni 43,30 m², objętego księgą wieczystą nr (...). Powyższa nieruchomość obciążona jest hipotekami przymusowymi na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na łączną kwotę 168.626,80 zł oraz hipoteką przymusową na kwotę 47.879,07 zł na rzecz Kancelarii (...) Spółka jawna w O.. Pozwani nie udowodnili, że istnieje możliwość zaspokojenia się wierzyciela z nieruchomości, biorąc pod uwagę obciążenia nieruchomości hipotekami oraz przewidzianą w art. 1025 k.p.c. kolejność zaspokajania wierzycieli. Pozwani bowiem nie wykazali, jakie jest aktualne zadłużenie z tego tytułu.

W ocenie Sądu jest niewątpliwie, że powódka nie uzyska zaspokojenia z udziałów wynoszących 3/12 części w nieruchomości dłużnika, objętej kw nr (...). Powyższa nieruchomość jest drogą dojazdową do sąsiadujących nieruchomości, których dłużnik wyzbył się w dniu 31 grudnia 2015 r., a które są przedmiotem skargi pauliańskiej.

Strona pozwana nie wykazała również, aby powódka mogła dokonać zaspokojenia wierzytelności z mienia dłużnika w postaci pojazdów. Jak wynika z pisma komornika z dnia 10 maja 2021 r., w toku postępowania egzekucyjnego nie odnaleziono pojazdów mechanicznych dłużników.

Stan niewypłacalności dłużników został zatem wykazany w sposób nie budzący wątpliwości.

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, pokrzywdzenie wierzyciela należy oceniać nie według chwili dokonania czynności prawnej dłużnika z osobą trzecią, lecz według chwili jej zaskarżenia, oraz że wiążąca się z pokrzywdzeniem wierzyciela niewypłacalność dłużnika musi istnieć zarówno w chwili wystąpienia ze skargą pauliańską, jak i w chwili orzekania przez sąd o zawartym w niej żądaniu uznania czynności prawnej za bezskuteczną (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CKN 280/00, nie publ., z dnia 23 lipca 2003 r., II CKN 299/01, nie publ. lub z dnia 29 czerwca 2004 r., II CK 367/03, nie publ.).

Niewątpliwie dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela, albowiem wyzbywając się majątku, takie pokrzywdzenie przewidywał. Świadomość pokrzywdzenia nie musi dotyczyć konkretnego wierzyciela, wystarczy świadomość pokrzywdzenia któregośkolwiek z wierzycieli. Dłużnik na mocy umowy dokonał przeniesienia własności oraz przeniesienia prawa użytkowania wieczystego szeregu nieruchomości, w wykonaniu zobowiązania wniesienia wkładu niepieniężnego do spółki (...), aby następnie umowami darowizn z dnia 30 maja 2017 r. oraz z dnia 8 czerwca 2017 r. wyzbyć się większości posiadanych przez siebie udziałów w spółce, na rzecz córek P. B., M. B. i D. M. (1), przez co wyzbył się większości swojego majątku.

Nie można zgodzić się z twierdzeniem pozwanych, że nie doszło do pokrzywdzenia dłużnika, skoro w zamian za wniesienie prawa własności nieruchomości do pozwanej spółki tytułem wkładu niepieniężnego dłużnik otrzymał udziały w tej spółce. Wskazać bowiem należy, że ekwiwalent nie znajduje się w majątku dłużnika, ani nie został przeznaczony na zaspokojenie wierzycieli.

Dodatkowo w art. 529 k.c. ustanowiono domniemanie, że jeżeli w chwili darowizny dłużnik był niewypłacalny, domniemywa się, że działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. To samo dotyczy wypadku, gdy dłużnik stał się niewypłacalny wskutek dokonania darowizny. Strona pozwana nie obaliła powyższego domniemania.

W kontekście powyższego wskazać należy, że w wyniku dokonania w dniach 30 maja 2017 r. i 8 czerwca 2017 r. nieodpłatnych czynności prawnych, dłużnik wyzbył się udziałów w spółce. W takiej zaś sytuacji zachodziły

słuszne podstawy by uznać, że działanie dłużnika nastawione było na pomniejszenie jego majątku w celu uczynienia niemożliwym zaspokojenie wierzyciela, albo ograniczenia takiej możliwości.

Zdaniem Sądu nie ulega wątpliwości, że córki dłużnika w wyniku wykonania wskazanych umów uzyskały korzyść majątkową, uzyskały one bowiem, pod tytułem darmym udziały w kapitale zakładowym spółki (...).

Oczywistym przy tym jest, że D. B. (1) i jego córki: P. B., M. B. oraz D. M. (1) - łączą „bliskie stosunki”, o jakich mowa w treści przepisu art. 527 § 3 k.c. Bliskie stosunki łączą także dłużnika z pozwaną spółką (...), bowiem D. B. (1), przed dokonaniem umów darowizn na rzecz córek, był jedynym udziałowcem spółki. Należy zatem przyjąć, że pozwani wiedzieli, że dłużnik D. B. (1) działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzyciela. Okoliczności tej powódka nie musiała udowadniać, albowiem zastosowanie znajduje tu przepis art. 527 § 3 k.c. ustanawiający stosowne domniemanie. W niniejszej sprawie można uznać, że pozwani pozostawali w bliskich stosunkach z dłużnikiem, gdyż osoby te łączą stosunki rodzinne oraz gospodarczo-biznesowe. Domniemanie ustanowione w art. 527 § 3 k.c. jest domniemaniem usuwalnym i może być wzruszone przez dowód przeciwny. Stąd też osoba trzecia może wykazywać, że mimo bliskiej relacji z dłużnikiem nie wiedziała o świadomości dłużnika pokrzywdzenia wierzycieli i nawet przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się o tym dowiedzieć. Domniemania tego pozwani nie zdołali jednak obalić. Sąd nie dał wiary twierdzeniom zawartym w odpowiedziach na pozew pozwanych, jakoby córki D. B. (1) nie miały wiedzy o zobowiązaniach ojca.

W tym miejscu należy wskazać na powiązania pomiędzy pozwaną spółką (...), a dłużnikiem. D. B. (1) do dnia 30 maja 2017 r. był jedynym udziałowcem w spółce, które to udziały darował następnie swoim córkom. Zatem wątpliwym jest, aby pozwana spółka nie była świadoma istniejącego po stronie D. B. (1) zadłużenia.

Obciążenie nieruchomości służebnością, spowodowało, że w realiach rynkowych nieruchomość traci na atrakcyjności dla potencjalnych nabywców i dodatkowo utrudnia prowadzenie egzekucji z takiej nieruchomości. Czynność prawna prowadzi do pokrzywdzenia wierzyciela, nie tylko z powodu wyzbycia się przez dłużnika składnika majątkowego, z którego wierzyciel mógłby uzyskać zaspokojenie, ale także z racji obciążenia nieruchomości, które powoduje, że możliwość przeprowadzenia skutecznej egzekucji w takiej sytuacji doznaje istotnego ograniczenia i ma wpływ na zakres ewentualnego zaspokojenia. Stosownie bowiem do art. 1000 § 3 k.p.c. pozostają w mocy ujawnione przez wpis w księdze wieczystej lub złożenie dokumentu do zbioru albo nieujawnione w ten sposób, lecz zgłoszone najpóźniej na trzy dni przed terminem licytacji, użytkowanie, służebności i prawa dożywotnika, jeżeli przysługuje im pierwszeństwo przed wszystkimi hipotekami lub jeżeli nieruchomość nie jest hipotekami obciążona albo jeżeli wartość użytkowania, służebności i praw dożywotnika znajduje pełne pokrycie w cenie nabycia. Jednakże w wypadku ostatnim wartość tych praw będzie zaliczona na cenę nabycia. W tym przypadku w razie sprzedaży licytacyjnej nieruchomości na poczet ceny nabycia zostanie zaliczona wartość służebności (która w istocie pomniejszy wartość nieruchomości), czego efektem będzie zaspokojenie wierzyciela w mniejszym zakresie aniżeli w sytuacji, gdyby nieruchomość nie była obciążona takim prawem. Sama zaś służebność osobista – jako prawo niezbywalne (art. 300 k.c.), nie podlega egzekucji (wyrok Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 14 listopada 2012 r. – II CSK 206/12, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 marca 2020 r. – I ACa 363/19).

Wskazać należy, że pozwani nie wykazali, aby przeprowadzenie egzekucji z 3 nieruchomości, obciążonych służebnościami na rzecz córek dłużnika pozwoliłoby na zaspokojenie wierzyciela powódki. Powyższe nieruchomości obciążone są bowiem hipotekami, a pozwani nie wykazali, jakie jest aktualne zadłużenie z tego tytułu. W realiach niniejszej sprawy nie sposób ustalić w jakim zakresie powódka mogłaby zaspokoić się z powyższych nieruchomości, skoro pozwani nie przedłożyli żadnego dowodu wskazującego na wysokość wierzyciela zabezpieczonych hipotecznie.

W ocenie Sądu zbędne jest przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wartości służebności i wartości nieruchomości, albowiem nieruchomości obciążone są hipotekami i brak jest danych, jaka jest aktualna wysokość wierzyciela, a tym samym pozwani nie wykazali, jaka byłaby kolejność zaspokojenia wierzycieli.

Przeprowadzone zaś postępowanie dowodowe wykazało, że toczące się egzekucje nie doprowadziły do wyegzekwowania należności.

W ocenie Sądu zostały spełnione przesłanki do uznania czynności prawnych dokonanych przez dłużnika D. B. (1) za bezskuteczne. Ponadto odnosząc się do czynności prawnej w postaci zbycia przez P. B. i M. B. na rzecz D. M. (1), przysługujących im udziałów w spółce (...) sp. z o.o. w N., wskazać należy, że zostało udowodnione, że pozwana D. M. (1) jako osoba bliska wiedziała o tym, iż dłużnik działał ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli,

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd na podstawie powołanych przepisów uznał za bezskuteczne w stosunku do powódki K. S.:

1. czynność prawną dokonaną przez dłużnika D. B. (1) z P. B., polegającą na złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz P. B. dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na działce gruntu nr (...), położonej we wsi N., gmina P., dla której Sąd Rejonowy w Działdowie, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...) (w chwili dokonania czynności dla nieruchomości prowadzona była księga wieczysta Kw Nr (...)), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. (Rep. A Nr 4377/2015) (pkt I wyroku),

2. czynność prawną dokonaną przez dłużnika D. B. (1) z M. B., polegającą na złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz M. B. dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na działce gruntu nr (...), położonej we wsi I., gmina L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. (Rep. A Nr 4382/2015) (pkt II wyroku),

3. czynności prawne dokonane przez dłużnika D. B. (1) z D. M. (1) (poprzednio B.), polegające na:

a) złożeniu przez dłużnika w dniu 31 grudnia 2015 r. oświadczenia o ustanowieniu na rzecz D. M. (1) dożywotniej, nieodpłatnej służebności osobistej mieszkania wykonywanej na stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego działce gruntu nr (...), położonej w N. ul. (...) i posadowionej na niej nieruchomości budynkowej dla których Sąd Rejonowy w Nidzicy, prowadzi księgę wieczystą Kw Nr (...), złożonego przed notariuszem K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. (Rep. A Nr 4387/2015),

b) darowaniu w dniu 08 czerwca 2017 r. na rzecz D. M. (1) 3,376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)) (pkt III wyroku),

4. czynność prawną dłużnika D. B. (1) ze spółką (...) spółka z o.o. w N. polegającą na rozporządzeniu na rzecz spółki w akcie notarialnym sporządzonym przez notariusza K. P. w Kancelarii Notarialnej w M. z dnia 31 grudnia 2015 r. (Rep. A nr 4400/2015) składnikami majątkowymi tytułem pokrycia udziałów objętych przez dłużnika w podwyższonym kapitale zakładowym spółki, która to czynność została dokonana w wykonaniu zobowiązania wniesienia wkładu niepieniężnego wynikającego z aktu notarialnego z dnia 31 grudnia 2015 r., przez ww. notariusza (Rep. A Nr 4392/2015):

a) własności nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Działdowie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

b) własności nieruchomości, stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej we wsi I., gminie L., dla której Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

c) własności nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), położonej we wsi J., gminie S., województwie (...), dla której (w chwili dokonania czynności) Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadził księgę wieczystą o numerze (...),

d) udziału wynoszącego 43/113 części we współwłasności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), położonej w O. przy ul. (...), województwie (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie, prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

e) własności nieruchomości stanowiącej działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...),

f) użytkowania wieczystego działki gruntu o numerze ewidencyjnym (...), położonej w N. przy ul. (...) oraz własności znajdującego się na tej działce budynku pawilonu usługowo-mieszkalnego, stanowiącego odrębny od gruntu przedmiot własności, dla których Sąd Rejonowy w Nidzicy prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) (pkt IV wyroku),

5. czynność prawną dokonaną przez M. B. z pozwaną D. M. (1), polegającą na zbyciu w dniu 19 czerwca 2020 r. na rzecz D. M. (1) 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)) o wartości nominalnej 337.600 zł (pkt V wyroku),

6. czynność prawną dokonaną przez P. B. z pozwaną D. B. (2) polegającą na zbyciu w dniu 02 lipca 2020 r. na rzecz D. B. (2) 3.376 udziałów w kapitale zakładowym spółki (...) sp. z o.o. w N. (KRS (...)) (pkt IV wyroku).

W ocenie Sądu na uwzględnienie zasługiwało w części żądanie strony powodowej nakazania pozwanym znoszenie egzekucji skierowanej do majątku, którego dotyczą zaskarżone czynności. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w z dnia 16 czerwca 2021 r. III CZP 60/19, wyrok uwzględniający powództwo o uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika dokonanej z pokrzywdzeniem wierzyciela w połączeniu z art. 532 k.c. pociąga za sobą także dalszy skutek, zezwalając wierzycielowi zaspokojenie wierzytelności z przedmiotów, które wyszły z majątku dłużnika lub do niego nie weszły. Zezwolenie to jest równoznaczne z dopuszczalnością prowadzenia z tych przedmiotów egzekucji świadczenia pieniężnego w zakresie wynikającym z treści chronionej wierzytelności, a po stronie osoby trzeciej - powinnością jej znoszenia. Jakkolwiek skutek ten jest wtórny wobec uznania czynności prawnej za bezskuteczną, to jednak powinien mieć wyraz wprost w sentencji wyroku uwzględniającego skargę pauliańską, na równi z uznaniem zaskarżonej czynności prawnej za bezskuteczną.

Wskazać należy, że powódka domagała się nakazania pozwanej spółce znoszenia egzekucji z nieruchomości, w tym z nieruchomości stanowiącej działki gruntu nr (...), położonej we wsi J., dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...), w celu zaspokojenia wierzytelności przysługującej powódce względem D. B. (1). Powyższe żądanie Sąd uwzględnił w części. Zauważyć bowiem należy, że działki gruntu nr (...) zostały sprzedane przed wniesieniem pozwu. Z tych przyczyn Sąd nakazał pozwanej znoszenie egzekucji w celu wyegzekwowania wierzytelności przysługujących powodowi wobec dłużnika D. B. (1) z nieruchomości, stanowiącej działki gruntu nr (...), położonej w miejscowości J., dla której Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadzi księgę wieczystą o nr (...).

Podkreślić należy, że zbycie przez pozwaną spółkę części nieruchomości nie uniemożliwia wierzycielowi uznania bezskuteczności czynności dokonanej przez dłużnika pozwanej. Wierzyciel nie traci prawa do żądania uznania za bezskuteczną czynności prawnej dokonanej z jego pokrzywdzeniem przez dłużnika z osobą trzecią w wypadku, gdy osoba trzecia rozporządziła odpłatnie uzyskaną korzyścią na rzecz osoby działającej w dobrej wierze. Odmienny pogląd niezasadnie wiązałby skargę z przedmiotem, który zbył dłużnik, i w razie jego dalszego zbycia pozbawiałby ją całkowicie znaczenia prawnego. Dla pozbawienia wierzyciela jego uprawnienia wystarczyłoby bowiem dalsze zbycie rzeczy osobie w dobrej wierze (wyrok SN z 30.09.2004 r., IV CK 30/04, LEX nr 188480).

Oddalenie powództwa w pozostałym zakresie, w realiach niniejszej sprawy polegało na oddaleniu żądania nakazania pozwanej (...) spółka z o.o. w N. znoszenia egzekucji w zakresie nieruchomości, obejmujące działki gruntu nr (...), dla której (w chwili dokonania czynności) Sąd Rejonowy w Mrągowie prowadził księgę wieczystą o nr (...).

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w pkt I – VII wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punktach VIII-XI na podstawie przepisu art. 100 k.p.c. Sąd włożył na pozwanych obowiązek zwrotu wszystkich kosztów procesu poniesionych przez powódkę, albowiem powódka w stopniu nieznacznym przegrała sprawę.

Powódka poniosła koszty procesu w kwocie 15.817 zł, na które składają się: 5.000 zł opłaty od pozwu, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika w kwocie 10.800 zł.

Zasądzono także na rzecz powódki koszty postępowania zażaleniowego od (...) spółki z o.o. w N. i D. B. (2) w wysokości po 2.700 zł, stanowiące koszty zastępstwa procesowego. Powódka złożyła 2 odpowiedzi na zażalenie pozwanych na postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia, Koszty zastępstwa wyniosły 5.700 zł (k. 846-849, k. 870-871)

Ponadto zasądzono na rzecz powódki od pozwanych P. B. i M. B., (których dotyczyło skarżone postanowienie) koszty postępowania zażaleniowego wywołanego wniesieniem przez powódkę zażalenia na postanowienie z dnia 05 lipca 2021 r. Koszty poniesione przez powódkę obejmują opłatę sądową od zażalenia 800 zł, wynagrodzenie pełnomocnika 5.400 zł, opłata za uzasadnienie 100 zł (łącznie 6.300 zł) .

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych ustawy w zw. z art. 100 k.p.c. Koszty sądowe obejmują nieuiszczone opłaty sądowe od pozwu od każdego z pozwanych w wysokości po 27.662 zł (należna opłata od pozwu od każdego z pozwanych wynosiła 28.912 zł, powódka zapłaciła 5.000 zł, $28.912 \text{ zł} - 1/4 \text{ z } 5.000 \text{ zł} = 27.662 \text{ zł}$). Pozwani przegrali proces w przeważającej części i dlatego zobowiązani są uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Olsztynie powyższe koszty sądowe.

sędzia Ewa Oknińska